

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

**Povest iz dobe, ko je Tekumze štel dvanajst let
Napisal Fric Steuben**



V taborišču so posedala dekleta in starejše ženice, ki niso mogle slediti možem. Razrezavale so meso v dolge ozke pasove, katere so obešale na vrh, da se posušijo na soncu. Razgrinjale so velike kože na obode in okvire in so greble ostanke mesa in dlako z ostrimi stružnimi noži, napravljenimi iz kosti. Rogove so shranjevale v poznejšo uporabo: iz njih so Indijanci izgotavljali pitno posodo, žlice in okrasne ploščice. In tudi kopita sama so bila dragocena. Indijanci niso imeli jeklenih ščitov, marveč so s' ščite napravljali iz bivolje kože. Izbrali so v ta namen najmočnejše kože, izrezali so okrogle kose, položili so po štiri do pet

drugega na drugega. Potem so jih zlepi z gostim, čvrstim lepom. Tudi vna njo stran so gosto namazali z lepom. Ko se je vse skupaj posušilo, je bil koščeno trdi, za sleherni puščico neprodorni ščit gotov. Lep za ščite pa so kuhali iz bivoljih kopit.

Zivahno življenje v indijanski vasi se je sleherni dan spreminjalo. Kajti že tretji dan po prihodu v novo taborišče je prispelo prvo pleme šavanskega rodu, ki ga je bil dal poklicati Kornstalk. Potem je sledilo pleme za plemenom, dan na dan tako. Pogostokrat so prišle tudi posamezne družine in vsaka družina je bila sprejeta s smehom, zmagoslavjem in ponosom. Vse so pogostili, stari znanci so se spet videli, stara prijateljstva so se obnavljala. Otroke, ki so se v razdobju od poslednjega sestanka rodili, so starejši občudovali in ogledovali. Večer za večerom so goreli ognji pred šatori in ob njih so sedeli trudni lovci, ki so pripovedovali svoje dogodivščine. Glasile so se zategle pesmi čarovnikov in so brneli mali ročni bobenčki. Zdaj je bil zbran ves rod, zdaj se ni bilo treba nikomur bati divjih Čirokov ali Krikov. S petnajst sto možmi se ni podal noben rod na vojno zasledovanje. In tu je sedelo petnajst sto bojevnikov, pripravljenih, da podero vsakogar, ki bi hotel napasti taborišče.

Nameravali so še cele tedne uspešno loviti v teh krajih. Kajti Kornstalk je bil poslal lovce mimo onih čred, ki so se pasle v bližini, tja na vzhod. Lovili so na oni strani velikega bivoljega pohoda in so vso bivoljo množino polagoma pritiskali k velikemu indijanskemu taborišču. Lovili pa so tudi čisto v ospredju bivoljega pohoda in so tako zavirali ogromni čredi pohod. Kornstalk je mislil na vse, od Kornstalka se je lahko vsakdo česa naučil kaj zato, če so posamezni lovski oddelki bili če-

stokrat tri ali štiri dni na poti. Kadar so se vrnili, so morali najmanj toliko dni ostati v taborišču, da so pomagali predelovati plen, ki se ni smel pokvariti. In pa odpočiti so se morali, kajti takle lov na bivole je bil velik in težen opravek.

✱

Ze prvi dan po prihodu v dokončno taborišče je Tekumze poklical mlade gorske leve k posvetu. Lenkina želja, da bi bila sprejeta v rod, mu je brodirala po glavi.

Kmalu morajo prispeti v tabor ostala šavanska plemena, potem se pričnejo borbe mladih rodov za vodstvo v velikem taborišču. Seveda je hotel Tekumze uveljaviti svojo nadvlado nad vsemi šavanskimi mladeniči. Zavedal se je svojih sposobnosti in je precenjeval izgleda svojih prijateljev.

V rokoborbi bo Dvojni orel brez truda premagal vse ostale. V potapljanju, plavanju, jahanju je Tekumze sam gotovo najboljši. Zdaj se je kot tekač pridružil še Brzonožec. Pri streljanju v tarčo se Mali lovec ne da premagati. In zdaj se je nenadno pojavila še tale svetlolasa skvav s svojimi bajnimi jahalnimi umetnijami. Kdo je že videl človeka, stoječega na sedlu dirjajočega konja? Še brezumnejša pa je bila njena sposobnost pri streljanju puščic v zrak.

Saj ni bilo dosti velikih, odraslih bojevnikov, ki so zmogli postreliti kar šest puščic.

Tekumze je najprej povprašal svoje tovariše za svet in fantje so soglasno potrdili, da je Lenka lahko sprejeta v njihovo družbo. Lenkini opombi, da tudi sam rod Šavanov šteje ženske ob svojih vrstah, se pač ni dalo oporekati.

Tekumze je poslal Malega lovca k Lenki, ki se je z njo takoj vrnil. Bila je resnično razburjena. Sprejeta je bila v red mladih gorskih levov z vso slovestnostjo, s številnimi vzkliki »Va—!« in z zanosnim Tekumzejevim govorom. Lenka je zdaj tako rekoč še uradno dobila oni vzdevek, katerega se je bil Tekumze dan prej domislil. Le nezatno ga je izpremenil, da bi pokazal, da tu ne gre za čisto navadno skvav. Lenko so poslej imenovali »Bela bojevniška puščica...« Po krstu je Lenka od ponosa zrasla kar za celo ped.

Naslednji dnevi so minili v igranju

in tekmovanju. Fant z drevesa in Volčji sin sta priredila slavnosten in jako izdaten pretep v čast prvemu ženskem članu rodu gorskih levov in njun pretep se zoper vsako pričakovanje ni končal z običajnim kaznovanjem od strani tovarišev, marveč se je razvil pravcati divji boj s fanti iz plemena M-qua. Medvedje pleme — to je namreč pomen besede M-que — je tisti dan, ko si je bratovski par na svoj način dokazoval ljubezen, prijezdilo v taborišče. Fantje tega plemena so prijezdili pred ostalimi in so presenetili Tekumzejeve gorske leve, ki so z vsem zanimanjem motrili borbo obeh bratcev, da niso opazili prav ničesar drugega. Mali medvedje so z vzkliki »Hoj, hoj, hoj!« napadli Tekumzejeve tovariše in se je razvila strahovita bitka. Domala je bila Tekumzejeva čreda premagana. Da so pa naposled le zmagali, so se morali zahvaliti Belj bojevniški puščici, ki je naenkrat začela razsajati v svoji materinščini in je sovražnika za sovražnikom povlekla za lase iz gneče ob stran, kjer je navadno bležal z občutkom, kakor da so ga skalpirali pri živem telesu. Gašper se je vselej vrgel kar na dva mlada medveda, prijel je vsakega za tilnik in je trčil nekoliko njuni butici skupaj, kakor je bil storil takrat v reki s Fantom z drevesa in z njegovim dičnim bratcem. Njegov bojni krik »Vu-vup!« »Vu-vup!« so povzeli ostali mladi gorski Levi in brž je vzklikanje »Hoj-hoj-hoj!« začelo pojemati.

Poslej je Tekumze skrbel, da je ne samo svoje najožje tovariše, temveč vse fante iz vasi imel vedno okoli sebe. In to je bilo dobro in potrebno. Kajti naslednje dni so prijezdila ostala plemena drugo za drugim. Njihove fantovske družbe pa zdaj niso imele česa posebnega sporočiti. Kajti Tekumze je kot vodja fantičev svojega rodu že vnaprej imel premoč na svoji strani, saj je poslej poveljeval fantom iz plemena Mze-pasé, Mva-ve in M-que. Običaj, da se je sleherna premagana fantovska družčina priključila zmagovalcu, je vedno častno veljal. Fantje iz plemena Mva-ve so se mu kmalu po prihodu v taborišče pridružili brez boja, saj so spoznali, da proti fantom M-que in Mze-pase venčar nič ne zmorejo.

Dalje prihodnjič.

Angel Karaljičev:

Dobro za dobro

A. Karaljičev je eden najboljših otroških pisateljev v Bolgariji. Otroci ga zelo radi čitajo. Rojen je v vasi Stražica, v severni Bolgariji leta 1902. Napisal je okoli deset knjig za otroke.

Malj ovčar Nojčo je spravil ovce v stajo. Vse so z materinsko ljubeznijo sklanjale glave nad mladimi. Samo Beluša ni hotela v hlev. Gledala je okoli sebe, šla trikrat okoli hleva in začela žalostno meketati. Njenega majhnega, najlepšega jagnjeta, ki ima rdečo pentljo okoli vratu, ni bilo od nikoder. Izgubilo se je nekje sredi temnega polja, a premajhno je, da bi samo našlo pot domov.

Nojčo se ni oglasil pri dedu, ki je udarjal po mlinskem kamnu. Vrnil se je v temno polje, da bi poiskal jagnje in razveselil žalostno mater. Šel je na prazno, veliko polje, se ustavil in prisluhnil: morda bo tihi veter prinesel od nekod klic izgubljene ovčice. Ničesar ni slišal. Zaklical je — nihče se ni oglasil. Nekje daleč izza bregov je priplavala luna in vztrepetala.

Nojčo jo povpraša:

»Lunica, kje je moja ovčica?«

Luna mu odgovori:

»Nisem še stopila preko polja, nisem ga videla. Zamudila sem se. Nocoj sem vzela s sabo celo čredo zvezd. Ko smo plavale nad morjem, je majhna zvezdica padla v vodo in utonila. Šla sem k ribarju, v njegovo kočico ob morski obali in ga zaprosila, naj jutri, ko bo vrgel mrežo, poišče mojo sestrico. Gospod Bog bo poslal po njo angelčka. Zato sem se zamudila. Pomiri se! Če bom nocoj zagledala kje tvojo ovčico, ji bom pokazala pot k mlinu.«

»Ne morem domov brez nje. Težko mi je zaradi Beluše,« je dejal Nojčo in šel naprej.

Dolgo je hodil po travi in prišel do njive. Sredi njive stoji suha, stara hruška. Na hruški sedi črna ptička polomljenih kril in v očeh se ji svetijo solze. Ovčar se ustavi pod hruško, dvigne glavo in vpraša ptičko, čemu joče.

»Kako bi ne jokala?« izpregovori osamljena ptička. »Zapustila sem gnezdo, da bi nabrala prosena zrna in z njimi nahranila mladiča. Ko sem šla za njivo, me sreča tresorepka in me

ogovori. Pređen sva si izprpovedovalf vse novice, je priplaval na nebo črn oblak. Vihar je pripognil drevje. Veje so se lomile. Skrili sva se in čakali, da mine vihar. Čim je oblak izginil, sem pohitela domov, a nisem našla ne gnezda, ne mladiča. Vihar ju je odnesel. Do noči sem ju iskala, a zaman.

»Nisi videla moje ovčice?«

»Videla sem jo.«

»Kje?«

»V tistile njlvi. Vsa trepeta od strahu. Odpeljala te bom tja!«

Ptička je poletela z drevesa in Nojčo je šel za njo. Prišla sta do njive. Nojčo se je sklonil, pobožal je ovčico, jo vzel v naročje in se napotil domov. Črna ptička pa je poletela na suho hruško. Ovčar gre, gre in pride do križišča. Tam se je nekaj zaletelo v njegove noge. Pogleda: ptičkal Skuša poleteti, a ne more razpeti levega krilca.

»Kaj delaš tu?« jo vpraša ovčar — »čemu ne greš v gnezdo k materi?«

»Ne morem, boli me krilo.«

»Kaj ti je?«

»Polomljeno je. Ko je danes zapihal vihar, me je odnesel z gnezdom vred. Udaril me je ob vejo, polomil mi je krilo in zdaj ne vem, kje sem.«

Ovčica je zameketala in Nojčo je šel naprej, mesto da bi najprej odnesel ptičko njeni materi. Nesrečni mladič je vztrepetal.

Naenkrat pa je luč spredaj ugasnila. Skozi okno je zapihal veter in ugasnil petrolejko na mizi. Ovčar je zablodil in ni vedel, kam naj odnese jagnje. Tedaj je pred seboj zagledal starčka v beli obleki. Nojčo ga povpraša, ali ne pozna poti v mlin. Starček odgovori, da mu jo bo pokazal, če mu da jagnje.

»Kako naj ga dam!« se prestraši ovčar »kaj pa bo Beluša?«

»Beluša bo dobila prihodnje leto drugo jagnje. Daj mi ga, da razveselim svoje otročičke.«

»Odkod si?«

»Od daleč sem,« odvrne neznan starec.

Nojčo ni maral dati ovčice, ko pa se je ozrl okoli sebe in videl, kako je temno po polju, se je prestrašil in mu dal ovco.

Beli starec je vzel jagnje in iztegnil roko, da bi pokazal pot k mlinu. In spet je v daljavi zagorela rumenkasta

luč. Nojčo je pričel bežati, za njim pa je žalostno piskala ptička. In Nojčo pomisli, da nocoj dve materi ne bosta spali — Beluša in ptička. Čemu ne bi razveselil vsaj ene? Vrne se, pobere bolno ptičko in jo odnese materi. Ko ga je ptička zagledala se je zelo razveselila. S perutnico je pobožala do brega ovčarja po laseh, on pa je žalosten odšel, ker je vedel, da se Belu-

šine oči ne bodo veselo zasvetile.

Luna je vzplavala visoko na nebo. Pihal je topel veter. Nojčo je našel dedov mlin in presenečen videl, kako na pragu hleva malo jagnje sesa Belušo.

»Kdo ga je prinesel?«

Ozrl se je in videl, kako je starec v beli obleki odhajal.

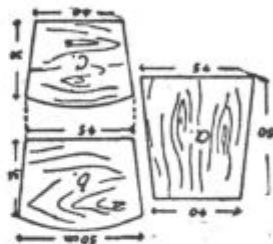
(Iz bolg. prev. St. At.)

Kako sta si Tonček in Peter izdelala samokolnico

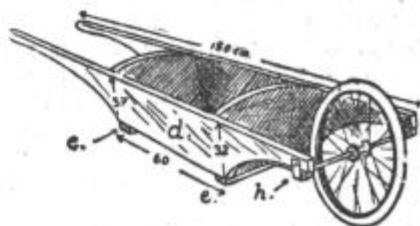
Tonček je sin mizarja v ljubljanski okolici. Star 11 let se je letos vpisal v I. razred gimnazije v Ljubljani. Njegov stric Janko, ki ga ima zelo rad, ker je marljiv učenec, ga je povabil pretekle počitnice k sebi, v naš prelepi Bohinj. Tam ob Bohinjskem jezeru pod vzhodjem mogočnih vrhov naših gorskih velikanov si je Tončkov stric pred leti zgradil skromno letovišgarsko hišico in v njej preživlja vsako poletje svoje počitnice. Stričevo povabilo je seveda Tončka zelo razveselilo, poprosil pa je strica, če sme priti z njim tudi njegov tovariš in prijatelj Peter, katerega oče je siromašen delavec pa zato Petra ni mogel poslati nikamor na počitnice. Ker je stric Tončkovi prošnji takoj ugodil, sta oba odpotovala v Bohinj in preživela tam še nekaj lepih tednov. O teh svojih letošnjih počitnicah nam je Tonček napisal daljše pismo, iz katerega posnemamo:

Dragi stric Matič! Vem, da mi boš verjel, da sva se s Petrom imela ob Bohinjskem jezeru nebeško prijetno. Stric nama je dovolil vse, kar sva si poželela in mnogokrat se je udeležil sam najinih iger, izletov, se kopal in veslal z nama. Na vrtu, v kotu med drevjem nama je postavil celo svoj šotor. Tam sva se prenekateri dan zabavala in lenarila na solncu. Ker je bila zemlja okrog šotora zelo valovita, sva jo hotela zravnati. Lopata je bila takoj pri roki, le kako bi prst spravila na drugi konec vrta, kjer je bila zemlja nižja, nisva vedela. Peter je končno predlagal, da si izdelava samokolnico. Njegov predlog mi je ugajal in lotila sva se dela. Stric nama je dovolil uporabiti deske zabojev, ki jih ni več rabil, orodje pa sva tudi dobila iz njegove zaloge. Ker sem že iz očetove delavnice vedel, da si oče vedno, predno se

loti dela, pripravi načrte, sva midva storila enako.



Na kos belega papirja sva narisala oblike vseh sestavnih delov in ugotovila njih mere. Ko je bilo to opravljeno, sva imela lahko delo, dokler ni prišlo na vrsto kolo. Tu je pa najino znanje odpovedalo in čeprav sva še toliko tuhtala, rešitve nisva našla. Obrnila sva se na strica. Ta naju je nekaj časa poslušal, si ogledal najino delo, nato pa nama velel, naj potrpiva za dan, dva, ko bo on moral v Ljubljano po opravkih. Doma da ima menda nekaj primernegega. In res, ko se je stric vrnil iz Ljubljane, je prinesel s seboj staro kolo deškega bicikla. Skozi os kolesa je dal trdno nabiti železno palico, tako da se je vrtela obenem s kolesom. Ležaja za palico sta tvorila dva kosa pre-



cej močne pločevine, ki smo jo na koncu samokolnice primerno pribili. V konec železne palice, kjer sta bili luknja,

smo vtaknili dva žreblja, tako da se palica ni mogla izdreti. S tem je pa bila samokolnica tudi že izdelana. Imela sva z njo veliko veselja, stric pa je bil z nama tudi zelo zadovoljen, ker sva mu prepeljala vso odvišno prst tja, kjer jo je primanjkovalo.

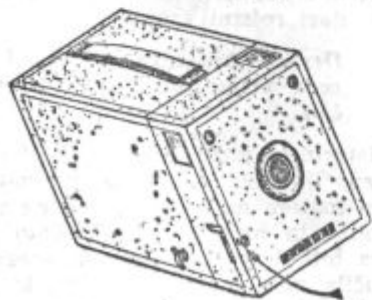
Tako se glasi pismo. Mi smo pa po Tončkovih podatkih napravili še dve risbi, da omogočimo našim bralcem, ki bi želeli posnemati Tončka in si izdelati samokolnico, lažje delo. Ob risbah so vpisane tudi vse mere in povemo naj še to, da je z črko a označeno dno samokolnice, z b in c prednja in zadnja stranica, z d pa stranski.

Končno si pa stric Matic, ki ima iznajdljive »Jutrovčke« nadvse rad, ni mogel kaj, da ne bi po svoji zamisli še posebej ovekovečil Tončka in Petra in ju tako postavil drugim za vzgled. Le pogledjte ju, kako pridno odvažata zemljo od svojega šotora proč!



Zavarovanje prožilca fotografskega aparata

Dražji aparati nam v tem pogledu ne delajo skrbi, ker so že tako grajeni, da je preprečena možnost »samovoljne« prožitve. Drugače pa je pri cenejših



aparatih, ki nam kljub svoji cenenosti tako dobro služijo. Pri teh prožilce običajno ni avtomatično zavarovan in

pri neprevidnem ravnanju se kaj rado pripeti, da se nam »posreči« posnetek, ki bi ga najraje poslali za deveto goro. Da se zavarujemo proti takim možnostim zvrtno v sredino prožilčeve špranje od zunaj in na skrajnem robu luknjico premera 2 mm. V to luknjico privijemo vijak z okroglo glavico — sme pa biti le za spoznanje debelejši od luknjice in sicer tako, da ga moremo vsak čas, kadar hočemo fotografirati, kar s prsti odstraniti. Vijak nam bo služil kot idealna varovalka prožilca, ki ne bo nikdar odpovedala.

Kdo zna to ?



Zastavi tovarišem naslednje vprašanje: kako moremo na vrvici, ki jo držimo z desnico na enem in z levico na drugem koncu, napraviti vozle, ne da bi pri vzlanju spustili vrstico iz rok. Ne verjamemo, da bo kateri izmed vprašancev znal odgovoriti na to vprašanje. Rešitev pa je zelo enostavna. Oglej si našo sliko. S prekrižanimi rokami kakor kaže slika v krogu, primemo s prsti trdno oba konca vrvice. Če potegnemo sedaj roki narazen, se bo vrstica sama zavozlala.



Jutrovčki pišejo

Naša domovina

Oj mati moja, domovina,
ljubezen moja ti edina,
ti moja skrb in bolečina,
Bog čuvaj dobrotljivi te,
Bog živi te, Bog živi tel

Vsaka moja misel je posvečena Tebi, mati domovina. Poveljujejo te prelepe Karavanke, krasne Julijske alpe, Kras in drugi gorski velikani, ki jih ozlatijo žarki vzhajajočega solnca. Krasna si domovina, s svojimi, v kotlinah sanjajočimi jezeri, šumnimi slapovi in širokimi rekami, krasna, ko te obliva s svetlo lučjo blede mesec.

Moja domovina ima tudi mnogo junakov. Telesa mnogih že zakriva ruša, a njihov duh ostane vedno med nami. Najlepši spomenik jim postavimo, če stremimo za geslom: »Vse za domovino!« Ako bomo ohranili ljubezen do naše grude in naših bratov nam bo kdaj še lepše in še bolje.

Repič Nada, dijakinja v Kamniku.

Majn strašna noč... Kakor so se Slovani, naši pradedje, borili za svobodo in človeške pravice, se hočemo tudi mi držati njihovega načela, ki pravi:

»Raje v črni zemlji spim,
kakor v suženjstvu ječim!«

Nočemo se predati nobenemu tujcu, branili bomo domovino do zadnje kaplje krvi, če bi nas hotel kdo napasti.

Repič Branko, dijak I. r. m. š. v Kamniku.

Moj rojstni kraj. Kraj v katerem sem se rodila je prelepa Savinjska dolina. Marsikateri izletnik zajde v našo lepo dolino. Vem, da odide s prijetnimi spomini. Pa tudi mi domačini preživimo v njej mnogo prijetnih uric. Pogleti se hodimo kopat v bistro Savinjo po kateri je dobila naša dolina ime. Na vsaki strani Savinje vidiš velike njive, povsod slovečega savinjskega hmelja. In v tem kraju stoji na prijetnem gričku vas Glinje, ki se komaj vidi iz sadnega drevja. V tej vasi je tudi moja rojstna hiša. Pod gričem teče reka Boljska, ki je pritok Savinje. Zelo sem ponosna na svoj rojstni kraj in

vabim tudi Tebe stric Matič, da prideš k nam v vas.

Silva Korošec, učenka V. raz. os. šole v Braslovčah.

Naša domovina! Dolga vrsta let je pretekla, preden smo si Slovenci priborili zlato svobodo. Koliko krvi so prelili naši pradedje, da so nam priborili dom, kjer smo sami svoji gospodarji. Sto in sto let smo sanjali o narodni svobodi. Toda sanje se nam niso popolnoma uresničile. Izgubili smo prelepo Koroško in solčno Goriško. Izgubili smo tudi Gosposvetsko polje, prestol naših vojvod. Mi smo svobodni, toda mnogi naši bratje niso. Slovenci smo povezani v narodno celoto po slovenskem jeziku. Ta jezik nam mora biti mil in drag. Saj pravi narodni pregovor: »Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo prejeli od naših dedov. Naša dolžnost je, da ga ohranimo in olepšamo ter ga neoskrunjenega zapustimo našim mlajšim.

Rizmal Ivan, V. razr. ljudske šole Braslovče.

Moj rojstni kraj. Moj rojstni kraj so Artiče pri Brežicah, tam je tekla moja zibelka, tam sem se učila materinskega jezika, tam sem se igrala v svojih najmlajših letih. Spomini na moj rojstni kraj me še vedno obdajajo, ker sem tam zapustila rojstno hišo in staro mamico, ki so me večkrat pestovali in me božali po glavicí, zato se jih še vedno spominjam kakor tudi svoje male prijateljice in jim pošljem pozdrave v stari rojstni kraj.

Dernač Antonija, učenka I. razreda višje ljud šole v Braslovčah.

Materinski jezik je najlepši. Vse kar je lepo ljubimo. — Ali ne ljubimo očeta in matere najbolj, ker sta nam pač najbližje in najbolj draga? Zato nam mora biti drag tudi jezik katerega nas je učila naša mama. Pesnice, ki nam jih je pela, so bile slovenske in prva beseda, ki smo jo spregovorili je bila slovenska. In tudi v šoli je glavni jezik slovenščina. Kako zelo so ljubili slovenski jezik naši pradedje čitamo v

zgodovini, ki nam opisuje razne boje s sovražniki samo da so ohranili svojim potomcem materni jezik. Ali ne bomo tudi mi ljubili to, zakar so se naši pradedje borili? Z vsem srcem in z vso dušo ga ljubimo in naj nam bo kot dragocen biser. Trdno se držimo besed Antona Medveda ki pravi: »Ljubim te slovenska govorica, jezik mi prirasti na nebo, ako te, slovenska govorica kdaj pred svetom zatajim plašno.«

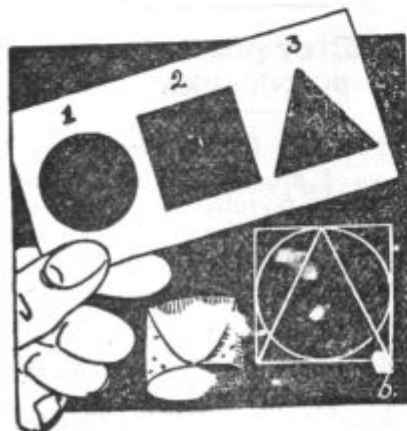
Grenko Terezija, učenka V. raz. os. šole v Braslovčah.

Predragi stric Matic! Pristržno se Ti zahvaljujem za knjižico. Iz dna duše sem Ti hvaležna zanjo in bom tudi zmerom hvaležna ostala. Knjižica je tako krasna, da je nisem mogla pustiti iz rok, dokler je nisem prebrala do konca. Zdaj jo bo prebral še bratec. Na svidenje v »Mladem Jutru«. Pristržno Te pozdravlja

Nevenka Golič, dijakinja v Bučah

Nekaj za bistro glavice

Poišči nov, snažen zamašek, ki naj bo čim večji. Nato si pripravi še kos lepenke v velikosti razglednice. V tej lepenki izreži tri luknje, ki naj imajo obliko kroga, kvadrata in trikotnika. Premer kroga, stranica kvadrata, os-



novnica trikotnika in njegova višina morajo biti enako velike. Natančneje te o vsem tem pouči slika.

Sedaj podaj kakemu tovarišu zamašek in nož, pa mu reci, naj zamašek

obreže tako, da bo izpolnil vse tri luknje. Prav gotovo bo po brezuspešnem poizkušanju kmalu izjavil, da tega ne zna napraviti. In vendar je stvar zelo preprosta! Če si izrezel krog že prej po okrožnini zamaška, se prilaga zamašek z vsega početka okrogli luknji. Če na eni strani zamašek toliko odrežeš, da bosta njegova debelina in višina enaki, se prilaga tudi četverooglati luknji. Za trioglato luknjo pa je treba zamašek prirezati od obeh strani poševno proti vrhnji sredini, kakor je razvidno iz slike. Tak zamašek lahko vtakneš v to ali ono luknjo v kartonu in jo bo točno izpolnil do robov. Treba ga je seveda pri tem vedno drugače zasukati; nož na obrezovanje pa mora biti zelo oster.

Nekaj za razmišljanje

Zidar rabi za cementno zmes natančno 5 litrov vode. Na razpolago pa sta mu samo dve posodi, in sicer vedro, ki drži 7 litrov in vrč, v katerega more natočiti 5 litrov vode. Kako mu je bilo mogoče s tema dvema posodoma odmeriti 4 litre.



Rešitev: Najprej je napolnil vrč, ki je držal 4 litre. Te 4 litre je prelij v vedro in napolnil vrč drugič do roba. Iz vrča je odlil vodo v vedro, tako da mu jo je ostalo v njem še 1 liter. Sedaj je vedro izpraznil in prelij vanj preostanek iz vrča. Končno je nastregel v vrč spet 4 litre vode in to količino prilil 1 litru v vedro. Dobil je v vedru točno 5 litrov vode, kolikor je je rabil za cementno zmes.

Gospod Čopek teče na vlak



Gospod Čopek se vedno kje zamudi, kadar mora na vlak. Seveda teče potem kot ponorel, da ujame zadnji vagon in

Uganka



Dva brata sta odprla trgovino. Namesto naslova sta obesila gornjo sliko nad vhod. Kako se pišeta in kako je bratoma ime? Kaj prodaja prvi in kaj drugi?

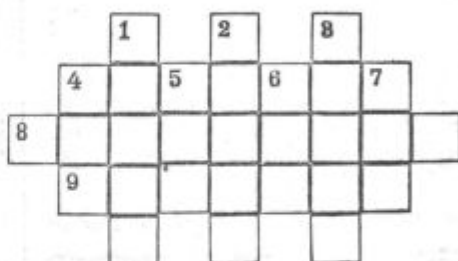
plača kazen, ker se vozi brez vozovnice.

Nalepite njega in njegove noge na lepenko, pobarvajate njegov suknjič živordeče, klobuk črno, noge sivo ali vijanjevo.

Izrežite obrise natančno in zvežite skozi točko a in b z majhnim žebličkom ali paličico. Konec žeblička pripognite.

Ždaj pa le pogledjte, kako strašno hitro zna teči gospod Čopek, kadar se mu mudi na vlak.

Križanka



Vodoravno: 4. naše severno mesto; 8. knjiga verskih nauk; 9. prostor pri kmečki grevnici.

Navpično: 1. zli duh; 2. alkoholna pijača; 3. vezalna tvorba, angleška pomorska dolžinska mera, tudi Petrovičeva veseloigra; 4. drčalna, čistilna, blažilna, celilna snov; 5. del živalskega telesa; 6. poganjalno-krotilni pripomoček; 7. narodna pametnica.

Rešitev posetnice

BOLNICARKA

Rešitev križanke

1. sprava, 2. krovce, 3. vabilo, 4. be-rači, 5. kolesa, 6. veljko, 7. koline, 8. neroda, 9. zoreti, 10. krožnik, 11. kron-ce, 12. cikada, 13. London.

Navihanec

Janezek priteče k mamici v sobo in prosí:

»Mamica, prosim te, posodi mi kladi-vo. Zabil bom žebelj v steno, da obe-sim tvojo sliko!«

»Kladivo?« se ustraši mamica. »Ali si hočeš raniti prste?«

»Ne, saj bo Tončka držala za že-belje!«